

WOJEWODA ŚLĄSKI

NPII.4131.1.473.2025

Katowice, dnia 30 lipca 2025 r.

Rada Miasta Katowice

ROZSTRZYGNIĘCIE NADZORCZE

Na podstawie art. 91 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2024 r. poz. 1465 ze zm.)

stwierdzam nieważność

uchwały Nr XVII/297/25 Rady Miasta Katowice z dnia 26 czerwca 2025 r. w sprawie nadania nazw placom położonym na terenie miasta Katowice (Park Wełnowiecki, Park Zadole, Park Murckowski), w części określonej w § 4 uchwały, jako sprzecznej z art. 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz. U. Nr 78 poz. 483 ze zm.), dalej jako: *Konstytucja RP*.

Uzasadnienie

Na sesji w dniu 26 czerwca 2025 r. Rada Miasta Katowice podjęła uchwałę Nr XVII/297/25 w sprawie nadania nazw placom położonym na terenie miasta Katowice (Park Wełnowiecki, Park Zadole, Park Murckowski), dalej jako: „uchwała”.

W podstawie prawnej uchwały wskazano m.in.: art. 18 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym.

Wskazana uchwała została doręczona organowi nadzoru w dniu 30 czerwca 2025 r.

W toku badania legalności przedmiotowej uchwały organ nadzoru uznał, iż uchwała jest w części niezgodna z prawem.

Zgodnie z § 1 – 3 uchwały Rada Miasta Katowice nadała nazwę placom (parkom): Park Wełnowiecki im. hm. Ignacego Walentego Nendzy, Park Zadole, Park Murckowski.

W toku postępowania wyjaśniającego, pismem z dnia 9 lipca 2025 r. organ nadzoru zwrócił się do Prezydenta Miasta Katowice o wskazanie, czy place, którym nadano nazwę, stanowią drogi publiczne, znajdują się w pasie dróg publicznych. Pismem z dnia 11 lipca 2025 r. udzielono odpowiedzi, iż place te nie stanowią dróg publicznych Miasta Katowice.

Organ nadzoru uznał więc, że Rada zasadnie postanowiła, iż przedmiotowa uchwała nie stanowi aktu prawa miejscowego oraz nie podlega publikacji w Dzienniku Urzędowym Województwa Śląskiego i jej wejście w życie nie zależy od tej publikacji. Niniejsza uchwała nie zawiera norm o charakterze generalnym i abstrakcyjnym. Ponadto Rada działa w przedmiotowej sprawie w sferze dominium, gdyż jako właściciel placów, nadaje im nazwę. Wobec czego działania te nie rozstrzygają o prawach i obowiązkach podmiotów zewnętrznych w stosunku do Gminy.

Jednakże niniejszą uchwałą Rada Miasta podjęła w § 4 uchwały próbę derogacji aktu prawa miejscowego, postanawiając, iż należy: *Uchylić uchwałę nr LXV/1303/10 Rady Miasta Katowice z dnia 27 września 2010 r. w sprawie nadania nazw placom położonym na terenie miasta Katowice (Park Wełnowiecki, Park Zadole, Park Murckowski).*

W treści § 5 uchwały z dnia 27 września 2010 r. Nr LXV/1303/10 określono, że: *Uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Śląskiego oraz została ona opublikowana w Dzienniku Urzędowym Województwa Śląskiego Nr 249 z dnia 29 listopada 2010 r., pod pozycją 3817.*

W tym miejscu należy wskazać, że zmiana lub uchylenie uchwały wymaga zachowania tożsamej formy prawnej, jak przy jej podejmowaniu. Wobec czego bezskuteczna jest próba uchylenia uchwały stanowiącej akt prawa miejscowego przez uchwałę wewnętrzną obowiązującą, która nie podlega publikacji w dzienniku urzędowym. Jednocześnie należy wskazać, że przedmiotem niniejszego postępowania nadzorczego jest uchwała z dnia 26 czerwca 2025 r. Nr XVII/297/25, nie zaś uchwała z dnia 27 września 2010 r. Nr LXV/1303/10.

Z zasady demokratycznego państwa prawnego (art. 2 Konstytucji RP) wynikają zasady prawidłowej legislacji, które wiążą nie tylko ustawodawcę, ale również Radę Miasta. Uchwalane przepisy powinny być formułowane w sposób poprawny, jasny i precyzyjny (por. TK – K 7/99, K 24/00). Zgodnie z zasadami prawidłowej legislacji do zmiany lub uchylenia danego aktu prawnego przez uchwałodawcę, konieczne jest zachowanie formy tożsamej jak przy podjęciu danego aktu. Jakiegokolwiek odstępstwo od tej zasady stanowi istotne naruszenie prawa, które skutkuje koniecznością stwierdzenia nieważności. Naruszeniem Konstytucji jest stanowienie przepisów niejasnych, wieloznacznych, które nie pozwalają obywatelowi na przewidzenie konsekwencji prawnych jego zachowań. Wobec czego należy uznać, że próba uchylenia aktu prawa miejscowego przez uchwałę wewnętrzną obowiązującą jest niezgodna z art. 2 Konstytucji RP. Czyni bowiem niedopuszczalną niepewność co do wprowadzonych przez Radę zmian normatywnych.

Powyżej opisane uchybienie w przedmiotowej uchwale należy zaliczyć do kategorii istotnych naruszeń prawa. Za istotne naruszenie prawa uznaje się uchybienie, prowadzące do skutków, które nie mogą być tolerowane w demokratycznym państwie prawnym. Istotne naruszenie prawa w uchwale to takie naruszenie, które powoduje, że akt pozostaje sprzeczności z określonym przepisem prawnym. Chodzi tu o wady kwalifikowane, z powodu których cały akt lub jego część nie powinien wejść w ogóle do obrotu prawnego. W takiej sytuacji konieczne jest stwierdzenie nieważności aktu, czyli jego wyeliminowanie z obrotu prawnego z mocą *ex tunc*, co powoduje, że dany akt, czy jego część nie wywołuje skutków prawnych od samego początku (zob. wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie z dnia 7 marca 2017 r., sygn. akt II SA/Wa 2197/16, wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Olsztynie z dnia 24 stycznia 2019 r., sygn. akt II SA/Ol 859/18, wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gdańsku z dnia 9 stycznia 2019 r., sygn. akt II SA/Gd 693/18; opublikowane w Centralnej Bazie Orzeczeń Sądów Administracyjnych, pod adresem: www.orzeczenia.nsa.gov.pl).

Mając powyższe na uwadze, stwierdzenie nieważności uchwały Nr XVII/297/25 Rady Miasta Katowice z dnia 26 czerwca 2025 r. w sprawie nadania nazw placom położonym na terenie miasta Katowice (Park Wełnowiecki, Park Zadole, Park Murckowski) - w części określonej na wstępie, należy uznać za uzasadnione i konieczne.

Pouczenie:

Stwierdzenie nieważności uchwały, zgodnie z art. 92 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym, wstrzymuje jej wykonanie z mocy prawa, w zakresie objętym stwierdzeniem nieważności, z dniem doręczenia rozstrzygnięcia nadzorczego.

Na niniejsze rozstrzygnięcie nadzorcze służy skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gliwicach, za pośrednictwem Wojewody Śląskiego, w terminie 30 dni licząc od dnia doręczenia rozstrzygnięcia.

Z upoważnienia Wojewody Śląskiego

Elżbieta Żabicka-Łakomy
Wydział Nadzoru Prawnego - Dyrektor

